

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนด
แก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

- หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
- หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
- ผู้รักษาการตามกฎหมาย นายกรัฐมนตรี
- เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์
  - ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด
  - เนื่องจากพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ถูกกำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖
  - ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง
  - ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง
  - อื่น ๆ
- วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕
- รายชื่อกฎหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้
คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕/๒๕๖๒ เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง
- รายชื่อกฎหมายที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)
ไม่มี

ส่วนที่ ๒
การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของประเทศและความผาสุกของประชาชน ในกรณีที่สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกได้ทวีสูงขึ้น และน้ำมันดิบที่จะหาซื้อได้มีปริมาณลดน้อยลง ซึ่งจะมีผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศสูงตามไปด้วย และจะก่อให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้น

๐๐๑๖ ๕๓

ในประเทศ จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนดังกล่าวให้ทันต่อเหตุการณ์ ในการนี้ นายกรัฐมนตรีจำเป็นต้องมีอำนาจในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ได้โดยฉับพลัน ไม่จำเป็นต้องให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แยกปฏิบัติการตามกฎหมายที่มีอยู่

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้กำหนด กลไกอันเป็นมาตรการสำคัญเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายโดยสรุปได้ดังนี้

๙.๑ การกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการออกคำสั่ง (มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง)

เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรี มีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๑) การผลิต การจำหน่าย การขนส่ง การมีไว้ในครอบครอง การสำรองและการส่งออก นอกราชอาณาจักรและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด

(๒) การผลิตหรือการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น

(๓) การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น หรือการดำเนินกิจการที่ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น เช่น

(ก) กำหนดวันเวลาและเงื่อนไขการดำเนินกิจการโรงงาน

(ข) กำหนดวันเวลาในการเปิดและปิดและเงื่อนไขในการดำเนินกิจการของโรงมหรสพ โรงภาพยนตร์ สถานบริการ ภัตตาคาร หรือสถานบันเทิงอื่น ๆ

(ค) กำหนดวันเวลาและเงื่อนไขในการใช้ยานพาหนะ ไม่ว่าจะเป็นยานพาหนะที่ใช้ ในกิจการสาธารณะหรือยานพาหนะส่วนบุคคล

(ง) การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร ในการโฆษณาและในสถานที่อื่น ๆ

(๔) การปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด

๙.๒ การมอบหมายให้ปฏิบัติการแทน (มาตรา ๓ วรรคสอง)

ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง นั้น นายกรัฐมนตรีมีอำนาจมอบหมายให้ บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือคณะกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้นปฏิบัติการแทนได้ ทั้งนี้ ในการ มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนนั้นนายกรัฐมนตรีอาจกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้

๙.๓ การรายงาน (มาตรา ๔)

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓ แล้ว ให้แจ้งให้คณะรัฐมนตรี ทราบ และเมื่อได้มีการปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชกำหนดนี้ ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้ คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ

๙.๔ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๕)

นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสอง มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้

๙.๕ เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๖)

บุคคลและกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสอง และ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๙.๖ อำนาจเข้าไปในสถานที่ หรือสั่งให้บุคคลให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสาร (มาตรา ๗)

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้บุคคลตามมาตรา ๖ มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ หรือ สั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารใด ๆ ได้

๙.๗ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

(๑) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่งตามมาตรา ๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘)

(๒) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่สั่งตามมาตรา ๗ หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๓ ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ซึ่งหนึ่งในนั้นมีมาตรการที่อาจส่งผลให้ประชาชนต้องกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น การกำหนดวันเวลาและเงื่อนไขการดำเนินกิจการโรงงาน การกำหนดวันเวลาในการเปิดและปิดและเงื่อนไขในการดำเนินกิจการของสถานบริการหรือสถานบันเทิง การกำหนดวันเวลาและเงื่อนไขในการใช้ยานพาหนะ รวมทั้งการกำหนดช่วงเวลาการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร ในการโฆษณาและในสถานที่อื่น ๆ นอกจากนี้ในการปฏิบัติทำให้เป็นไปตามคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ยังให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในสถานที่ใด ๆ หรือสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารใด ๆ ได้ ซึ่งมีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งวิถีชีวิตของประชาชน เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

๑๑.๑ การให้อำนาจนายกรัฐมนตรีในการออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ นั้น ทำให้การดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาในช่วงที่ประเทศประสบวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันนั้นเป็นไปอย่างรวดเร็วและเกิดความคล่องตัว

๑๑.๒ การให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานแยกกันดำเนินการในส่วนของตนนั้นอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นเอกภาพเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขวิกฤตการณ์ด้านน้ำมัน เช่น เกิดความซ้ำซ้อนของการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ หรือเพิ่มขึ้นตอนที่ไม่น่าจำเป็น เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่จะทำให้การแก้ไขปัญหาที่ประเทศต้องประสบพบเจอต้องล่าช้าออกไปทั้งที่ควรจะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนเนื่องจากหากปล่อยให้เนิ่นช้าจนเกิดภาวะการขาดแคลนน้ำมันจะกระทบต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ

๑๑.๓ แม้ปัจจุบันปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม โดยหันมาให้ความสนใจกับพลังงานสะอาดมากขึ้น ซึ่งพลังงานสะอาดเป็นพลังงานที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมหรือก่อให้เกิดมลพิษที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด ไม่ว่าจะเป็นพลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม พลังงานน้ำ หรือพลังงานไฟฟ้า แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันประเทศไทยยังต้องพึ่งพาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นพลังงานหลักทั้งในด้านอุตสาหกรรม ด้านขนส่ง หรือแม้แต่กระทั่งการผลิตไฟฟ้า ดังนั้น มาตรการแก้ไขปัญหาระบบนิเวศด้านน้ำมันจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้ คือ

การมีพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ จะช่วยให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วทันที่ต่อสถานการณ์วิกฤติน้ำมัน เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อประชาชนและต่อระบบเศรษฐกิจรวมไปถึงความมั่นคงของประเทศ

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นบทกฎหมายที่ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีในการออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมัน ทั้งนี้ คำสั่งที่ออกตามพระราชกำหนดนี้บางฉบับนั้นอาจจะมีผลเป็นกระหนาบหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชนในบางกรณี แต่อย่างไรก็ตาม ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นมีอยู่อย่างจำกัดเฉพาะช่วงเวลาที่เกิดภาวะวิกฤตทางด้านราคาน้ำมันอันอาจส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงจนนำไปสู่การที่นายกรัฐมนตรีต้องออกคำสั่งตามพระราชกำหนดนี้เพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยคำสั่งส่วนใหญ่จะมีผลบังคับใช้เฉพาะช่วงเวลา ณ ขณะใดขณะหนึ่งเท่านั้น

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ไม่มีข้อมูลสถิติ

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

ส่วนที่ ๓

การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

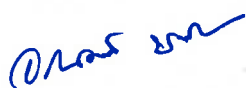
๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด

ไม่มี

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

ระบบอนุญาต

ไม่มี

ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่

ไม่มี

โทษทางอาญา

(๑) ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่งตามมาตรา ๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘)

(๒) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่สั่งตามมาตรา ๗ หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

ทั้งนี้ โทษทางอาญาที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ยังมีความเหมาะสมอยู่ในปัจจุบัน

ส่วนที่ ๔

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี)

(๑) การรับฟังผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (www.eppo.go.th) โดยการเชื่อมโยงไปยังระบบกลางทางกฎหมาย

(๒) การรับฟังโดยส่งหนังสือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสำรวจความคิดเห็น ให้หน่วยงานส่งเป็นหนังสือมายังสำนักงานหรือทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้อย่างไร

(๑) การรับฟังความคิดเห็นต่อพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ มีจำนวนผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น รวมทั้งสิ้น ๒๒๓ ความคิดเห็น แบ่งเป็น ประชาชน จำนวน ๑๗ คน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๐๒ หน่วยงาน และ หน่วยงานหรือองค์กรภาคเอกชน จำนวน ๔ หน่วยงาน

(๒) สรุปประเด็นและผลการรับฟังความคิดเห็น ได้ดังนี้

ข้อ ๑ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ได้โดยฉับพลันไม่จำเป็นต้องให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แยกปฏิบัติการตามกฎหมายที่มีอยู่ (มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ประกอบเหตุผลในการตราพระราชกำหนดฉบับนี้)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๑๘๑	๘๑
ไม่เห็นด้วย	๓๗	๑๗
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๑

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. อาจจะต้องพิจารณากฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชกำหนดบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ ว่ากฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติที่ซ้ำซ้อน หรือเกี่ยวข้อง เกี่ยวเนื่องกันอย่างไรหรือไม่</p> <p>๒. นายกรัฐมนตรีควรมอบหมายให้กระทรวงหรือกรมที่รับผิดชอบ กำหนดมาตรการหรือแนวทางล่วงหน้าร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งผู้ประกอบการ นักวิชาการด้านพลังงาน และผู้ใช้ประโยชน์จากเชื้อเพลิง เพื่อหาความเป็นไปได้ในการเกิดสถานการณ์ด้านพลังงานที่อาจส่งผลกระทบต่อประชาชน</p> <p>๓. การออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการควรอยู่ในขอบวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดด้วย</p> <p>๔. หากเป็นกรณีที่ป้องกันและแก้ไขซึ่งเป็นสถานะที่ไม่เร่งด่วนเป็นเพียงแต่ต้องการมาตรการมากำหนดเท่านั้น เห็นควรให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แยกปฏิบัติการตามกฎหมายที่มีอยู่ต่อไป</p>	<p>๑. เนื่องจากเป็นการให้อำนาจนายกรัฐมนตรีมากเกินไปและการให้นายกรัฐมนตรีคนเดียวมีอำนาจออกคำสั่ง อาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ง่าย เพราะขาดการพิจารณาไตร่ตรองจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง</p> <p>๒. ควรกำหนดให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเสียก่อน และหากปรากฏว่าหน่วยงานดังกล่าวดำเนินการไม่สำเร็จแล้ว นายกรัฐมนตรีก็สามารถออกคำสั่งใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงภายหลังได้</p> <p>๓. การให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีออกคำสั่งกำหนดมาตรการต่าง ๆ อาจไม่มีความเหมาะสมในปัจจุบัน เนื่องจากขณะนี้ได้มีการออกกฎหมายแผน/นโยบายต่าง ๆ เพื่อรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งมีการตั้งคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ รวมทั้งอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคาพลังงาน ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ</p> <p>๔. ก่อนออกคำสั่งใด ๆ ควรผ่านมติคณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการเฉพาะด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยพิจารณากลับกรองและตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม มิให้ส่งผลกระทบต่อแนวทางการปฏิบัติงานที่สำคัญและอ่อนไหว</p> <p>๕. มาตรการต่าง ๆ ตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง มีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของประชาชนมากเกินไป</p>

ข้อ ๒ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้คำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายได้สั่งการตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง เพื่อกำหนดมาตรการต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลทั่วไป และคำสั่งมอบหมายของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสอง ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๓ วรรคสาม)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๑๙๘	๘๙
ไม่เห็นด้วย	๒๐	๙
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๒

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. ควรกำหนดเงื่อนไขของการมีผลใช้บังคับด้วยว่าจะมีผลใช้บังคับเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเพื่อให้ประชาชนได้เตรียมตัวไว้เป็นการล่วงหน้าก่อนที่คำสั่งจะมีผลกระทบต่อสิทธิของประชาชน	-

ข้อ ๓ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กรณีที่ให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสองมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๕)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๒๐๐	๙๐
ไม่เห็นด้วย	๑๘	๘
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๓

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. ควรกำหนดคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้ด้วย ๒. ต้องมีการกำหนดเงื่อนไขให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่จากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น ไม่ผลักการจะไปให้หน่วยงานอื่นหรือองค์กรปกครองท้องถิ่น	๑. โครงสร้างอำนาจซ้ำซ้อน ไม่มีประสิทธิภาพ และมีสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นหน่วยงานดำเนินการได้อยู่แล้วตาม ตามกฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ (๖)

ข้อ ๔ ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการกำหนดให้บุคคลและกรรมการที่ได้รับมอบหมาย
จากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสอง และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๖)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๒๐๓	๙๑
ไม่เห็นด้วย	๑๕	๗
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๔

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. เนื่องจากพระราชกำหนดนี้มีการกำหนด โทษทางอาญา จึงควรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม พระราชกำหนดนี้มีอำนาจในการดำเนินการต่าง ๆ ได้เหมือนเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา	

ข้อ ๕ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กรณีที่พระราชกำหนดฉบับนี้กำหนดให้การปฏิบัติการ
ตามหน้าที่ ให้บุคคลตามมาตรา ๖ (บุคคลและกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีตาม
มาตรา ๓ วรรคสอง และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕) มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ
หรือสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารใด ๆ ได้ (มาตรา ๗)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๑๙๓	๘๗
ไม่เห็นด้วย	๒๕	๑๑
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๕

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. ควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขให้มี ความชัดเจนเกี่ยวกับการเข้าไปในสถานที่ใด ๆ หรือ สั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสาร ใด ๆ ๒. โดยมีข้อสังเกตว่าสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพ ของปวงชนชาวไทย ตามมาตรา ๓๓ กำหนดให้บุคคล ย่อมมีสิทธิเสรีภาพในเคหสถาน กล่าวคือ การเข้าไป ในเคหสถานต้องได้รับความยินยอมของผู้ครอบครอง	๑. การที่จะให้เจ้าหน้าที่ มีอำนาจเข้าไป ในสถานที่ใด ๆ คำว่า "สถานที่ใด ๆ" สามารถตีความ ได้หลายหลาก เช่น อาจหมายรวมถึง ที่รโหฐาน หรือ ที่สาธารณะ หรือที่อื่น ๆ ซึ่ง สถานที่ใด ๆ อาจยังเป็นการใช้คำที่คลุมเครือเกินไปส่งผลทำให้ ยากต่อการตีความหมายให้ชัดเจน และกรณีการให้ อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถสั่งให้บุคคลใดให้ข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารใด ๆ ได้ นั้น เห็นว่า เมื่อเจ้าหน้าที่ มิใช่เจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>หรือการค้นเคหสถานหรือที่รโหฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ประกอบกับมาตรา ๘๖ (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดการค้นในที่รโหฐานต้องกระทำระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก เว้นแต่เมื่อลงมือค้นในเวลากลางวัน ถ้ายังไม่เสร็จจะค้นต่อในเวลากลางคืนก็ได้ ดังนั้น พระราชกำหนดฉบับนี้ จึงควรกำหนดระยะเวลาการเข้าไปในเคหสถานไว้ให้ชัดเจน เช่น พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๑ (๑) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบได้ โดยมาตรา ๕๑ วรรคสอง กำหนดว่าเมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้ เป็นต้น</p>	<p>ความอาญา ย่อมไม่มีอำนาจกระทำการดังกล่าว ทั้งสองอย่างได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการเข้าไปในสถานที่ หรือ สั่งให้บุคคลให้ข้อเท็จจริงหรือให้เอกสารก็ตามและถึงแม้จะเป็นเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายอาญาก็ตาม กฎหมายก็มีได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่กระทำการดังกล่าวได้เช่นกัน</p> <p>๒. ควรมีช่วงระยะเวลาในการเข้าไป ยกเว้นมีความจำเป็น</p> <p>๓. เนื่องจากกระทบสิทธิเสรีภาพ ควรกำหนดให้มีหมายศาลเช่นเดียวกับการดำเนินการตามกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา</p> <p>๔. น่าจะจำกัดขอบเขตของการใช้อำนาจตามมาตรา ๗ ให้ใช้ได้บางกรณีหรือให้มีการได้รับอนุญาตจากนายกรัฐมนตรีก่อน</p> <p>๕. การออกคำสั่งให้บุคคลใดให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารใด ๆ ควรกำหนดขอบเขตของข้อมูล/เอกสารที่ชัดเจน โดยต้องเกี่ยวข้องกับภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และไม่สร้างภาระหรือส่งผลกระทบต่อบุคคลดังกล่าว หรือธุรกิจของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้จะต้องไม่ขัดต่อกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองข้อมูลที่เจ้าของข้อมูลสามารถปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลได้ เช่น ข้อมูลความลับทางการค้า เป็นต้น</p>

ข้อ ๖ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กรณีที่พระราชกำหนดฉบับนี้กำหนดให้ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีก่อน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีก่อนซึ่งสั่งตามมาตรา ๓ ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๘)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๑๘๒	๘๒
ไม่เห็นด้วย	๓๖	๑๖
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๖

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
<p>๑. ควรพิจารณาเพิ่มเติมว่าโทษทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป หรือไม่ อย่างไร</p>	<p>๑. ควรกำหนดโทษทางแพ่ง ๒. เนื่องจากไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
หรือจำเป็นต้องมีโทษทางอาญาอยู่หรือไม่ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องจากความผิดดังกล่าวไม่ใช่ความผิดร้ายแรง แต่อาจนำมาตรการบังคับทางปกครองมาใช้บังคับจะมีความเหมาะสมมากกว่า ๓. เห็นควรให้มีการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขจากการลงโทษทางอาญา เป็นการปรับเป็นพินัย

ข้อ ๗ ท่านเห็นว่าการกำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่งตามมาตรา ๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (มาตรา ๘)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	๑๖๖	๗๕
ไม่เหมาะสม	๕๒	๒๓
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๗

เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<p>๑. ในส่วนของอัตราค่าปรับมีข้อสังเกตว่าในปัจจุบันมีอัตราเงินเพื่อเพิ่มมากขึ้นค่าของเงินลดลง อีกทั้งในกรณีผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่มีฐานะทางการเงินสูง ซึ่งอัตราค่าปรับอย่างสูงที่กำหนดไว้ไม่เกินหนึ่งแสนบาทเมื่อเทียบกับฐานะทางการเงินแล้วอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวเกรงกลัวได้</p>	<p>๑. อัตราโทษจำคุกสูง แต่อัตราโทษปรับต่ำ ไม่สอดคล้องกัน เห็นควรเพิ่มอัตราโทษปรับให้สูงขึ้นเพื่อสอดคล้องกับอัตราโทษจำคุกที่กำหนด โดยอาจเทียบเคียงจากโทษปรับตามพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓</p> <p>๒. ประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๖๘ ได้กำหนดระวางโทษในความผิดฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานให้จำคุกไม่เกิน ๑๐ วัน หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นการกำหนดโทษตามมาตรา ๘ ซึ่งมีลักษณะเดียวกันกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๘ แต่ได้กำหนดอัตราโทษสูงถึงจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี จึงเป็นการกำหนดโทษที่ไม่เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน และหลักความจำเป็น (เทียบคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๓/๒๕๖๕ และ ๒/๒๕๖๒) จึงสมควรได้รับการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมมากขึ้น</p> <p>๓. ควรกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ด้วย</p> <p>๔. หากพิจารณาความรุนแรงของโทษโดยเหมารวมทั้งมาตรา ๓ อาจจะไม่เหมาะสม เป็นไปได้</p>

เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
	หรือไม่ที่จะแยกพิจารณาโทษตามมาตรา ๓ ออกเป็นแต่ละอนุมาตรา ๕. ควรแบ่งระดับความรับผิดชอบสำหรับกรณีบุคคลธรรมดาที่กระทำผิดบุคคล โดยกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการในมาตรา ๗๗ และมาตรา ๒๕๘ ค. (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ประกอบกับแนวทางที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ ๖. ควรกำหนดบทลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๘ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ กรณีที่พระราชกฤษฎีกานี้กำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๗ หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๙)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	๑๘๘	๘๔
ไม่เห็นด้วย	๓๐	๑๔
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๘

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
๑. ควรใช้หลักการให้โอกาส จึงต้องมีการตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนว่าเหตุใดถึงไม่ปฏิบัติหรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวก ๒. ควรพิจารณาเพิ่มเติมว่าโทษทางอาญาที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป หรือไม่ อย่างไร หรือจำเป็นต้องมีโทษทางอาญาอยู่หรือไม่ เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐	๑. สามารถใช้บทกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ ๒. ควรกำหนดโทษทางแพ่ง ๓. เนื่องจากไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องจากความผิดดังกล่าวไม่ใช่ความผิดร้ายแรง แต่อาจนำมาตรการบังคับทางปกครองมาใช้บังคับจะมีความเหมาะสมมากกว่า ๔. ควรกำหนดบทลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕

อนันต์ ๒๓

ข้อ ๙ ท่านเห็นว่าข้อกำหนดให้ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๗ หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร (มาตรา ๙)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	๑๗๕	๗๙
ไม่เหมาะสม	๔๓	๑๙
ไม่ระบุ	๕	๒
รวม	๒๒๓	๑๐๐

ความคิดเห็นเพิ่มเติม ข้อ ๙

เหมาะสม	ไม่เหมาะสม
<p>๑. ควรพิจารณาปรับปรุงในส่วนของอัตราโทษให้มีความเหมาะสมตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๒. ในส่วนของอัตราค่าปรับมีข้อสังเกตว่าในปัจจุบันมีอัตราเงินเพื่อเพิ่มมากขึ้นค่าของเงินลดลงอีกทั้งในกรณีผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่มีฐานะทางการเงินสูง ซึ่งอัตราค่าปรับอย่างสูงที่กำหนดไว้ไม่เกินหนึ่งแสนบาทเมื่อเทียบกับฐานะทางการเงินแล้วอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่ฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าวเกรงกลัวได้</p>	<p>๑. ฐานความผิดและโทษซ้ำซ้อนกับประมวลกฎหมายอาญาและไม่เหมาะสม</p> <p>๒. ไม่เห็นด้วยกับการใช้โทษจำคุก</p> <p>๓. ควรเพิ่มโทษจำคุกและโทษปรับให้สูงขึ้นเนื่องจากผู้กระทำความผิดที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้างมักเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่</p> <p>๔. เห็นว่าการกำหนดโทษสำหรับฐานความผิดดังกล่าวกำหนดโทษให้ต้องจำคุกโดยมีโทษขั้นสูงไม่เกิน ๖ เดือน เป็นโทษทางอาญาที่สูงเกินไป ไม่เหมาะสมกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด และเนื่องจากสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก และค่าเงินสูงขึ้นจากเดิม จึงเห็นควรกำหนดอัตราค่าปรับสำหรับการกระทำความผิดให้สูงขึ้นด้วย เช่น ๒๐,๐๐๐ หรือ ๓๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๕. เนื่องจากไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติในมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เนื่องจากความผิดดังกล่าวไม่ใช่ความผิดร้ายแรง แต่อาจนำมาตรการบังคับทางปกครองมาใช้บังคับจะมีความเหมาะสมมากกว่า</p> <p>๖. ควรกำหนดบทลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๕</p>

๑๓๐๖ ๒๓๓

ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

- กฎหมายควรต้องมีการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะกฎหมายลำดับรอง
- เห็นควรพิจารณาทบทวนยกเลิกพระราชกำหนดฉบับนี้ หากมีเหตุจำเป็นเกิดสถานการณ์เกี่ยวกับพลังงานจริง ๆ ควรให้แต่ละหน่วยงานที่รับผิดชอบออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ มาตรการ ต่าง ๆ โดยกำหนดช่วงเวลาบังคับใช้โดยให้ใช้เฉพาะเกิดสถานการณ์นั้นจริง
- บริษัทผู้ผลิตน้ำมันโดยปกติจะมีโปรแกรม ERP ที่มีประสิทธิภาพสูงในการจัดการสต็อก, การวางแผนการผลิต, การทำนายความต้องการในการใช้น้ำมัน อยู่แล้ว และบุคลากรในบริษัทน้ำมันก็มีความรู้ความสามารถสูงอยู่แล้ว สามารถจัดการได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ
- เนื่องจากคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ออกตามมาตรา ๓ ได้กำหนดนิยามความหมายของคำที่เกี่ยวข้องเอาไว้ แต่ไม่ได้กำหนดนิยามคำว่า "พนักงานเจ้าหน้าที่" ดังนั้น เมื่อต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้ทันสมัย และทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงเห็นควรเพิ่มนิยามของคำดังกล่าวด้วย
- พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๓ (๑) วางหลักไว้ว่า “การผลิต การจำหน่าย การขนส่ง การมีไว้ในครอบครอง การสำรองและการส่งออกนอกราชอาณาจักรและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด” นั้น จากอนุมาตราดังกล่าว หากพิจารณาประกอบถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งมีการกำหนดความหมายของ “การมีน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ในครอบครอง” อันจะทำให้เห็นว่าการครอบครองดังกล่าวมีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อันรวมถึง เพื่อการใช้หรือเพื่อประการอื่นใดด้วย จึงควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์ดังกล่าวให้สอดคล้องกัน นอกจากนี้ ในส่วนพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๓ (๒) วางหลักไว้ว่า “การผลิตหรือการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น” นั้น หากพิจารณาประกอบกับกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ได้ให้ความหมายพลังงานว่า คือสิ่งที่มีความสามารถในการทำงานอันอาจให้งานได้ ซึ่งงานนั้นอาจเป็นการให้ความร้อนหรือการให้งานเป็นไฟฟ้าก็ได้ เช่น น้ำซึ่งสามารถให้งานเป็นพลังงานไฟฟ้าได้นั้น อาจทำให้ถ้อยคำดังกล่าวมีความทับซ้อนกันได้จึงควรตรวจสอบต่อไป
- กรณีที่พบว่าผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๗ นอกจากจะมีโทษจำคุกหรือปรับแล้ว ควรแจ้งให้ต้นสังกัดทราบด้วย และควรมีการสรุปรายงานการบังคับใช้กฎหมายให้นายกรัฐมนตรีทราบ
- พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๙ มีองค์ประกอบความผิดคล้ายคลึงกับความผิดที่กำหนดในภาคความผิดของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ แต่เป็นการกำหนดโทษอาญาที่มีโทษน้อยกว่า จึงควรระบุให้ชัดเจนว่า มิให้นำโทษสำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ ตามคำแนะนำของคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย เรื่อง การกำหนดโทษอาญาในกฎหมาย
- ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์ระดับสถานการณ์ที่ต้องประกาศเพื่อบังคับใช้กฎหมายไว้ โดยเฉพาะ เพื่อใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติ ตามข้อบังคับ ระเบียบหรือกฎหมาย ให้สอดคล้องกับสภาวะวิกฤติด้านน้ำมันเชื้อเพลิงหรือด้านพลังงาน ในช่วงสภาวะวิกฤติระดับนั้น ๆ
- พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ๒๕๑๖ ควรปรับปรุงให้เข้ากับบริบท ของการเปลี่ยนแปลงของโลก ในการใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงที่มีอยู่จำกัด
- เสนอให้การบังคับใช้พระราชกำหนดฉบับดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลา

๑๒๐๖ ๒๗

- เนื่องจากพระราชกำหนดฉบับนี้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน มาตรการทางกฎหมายตามที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดน่าจะไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ควรมีการศึกษาวิจัยว่ามาตรการตามพระราชกำหนดฉบับนี้ ยังมีความจำเป็นอยู่หรือไม่ และที่ผ่านมาการใช้บังคับพระราชกำหนดได้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของพระราชกำหนดหรือไม่ รวมทั้งพระราชกำหนดนี้ก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อภาคธุรกิจหรือภาคส่วนอื่น ๆ หรือไม่ แล้วจึงพิจารณาปรับปรุงพระราชกำหนดนี้ทั้งฉบับ โดยพิจารณากำหนดมาตรการทางกฎหมายเสียใหม่ ทั้งในประเด็นผู้ใช้อำนาจตามกฎหมาย มาตรการทางกฎหมายที่จะนำไปใช้ กระบวนการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย บทกำหนดโทษหรือสภาพบังคับของกฎหมาย

- ควรให้มีการกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้สำหรับผู้ฝ่าฝืน

- ควรมีการกำหนด Criteria หรือ Trigger Point ที่ชัดเจน ว่ากรณีใดบ้างที่จะถือว่าเกิดภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง และควรกำหนด Indicator ที่สะท้อนสถานการณ์ที่เข้าสู่ภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย หรือเจ้าหน้าที่ผู้ถืออำนาจตามพระราชกำหนดฉบับนี้ สามารถทราบได้ว่าเกิดกรณีภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นแล้ว ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ทำให้นายกรัฐมนตรีหรือบุคคลที่นายกรัฐมนตรี มอบหมายมีอำนาจตามพระราชกำหนดฉบับนี้ และการกำหนด Criteria หรือ Trigger Point หรือ Indicator ที่ชัดเจนตามข้างต้น ควรมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน รวมทั้งควรกำหนดให้มีกระบวนการประกาศว่าได้เกิดกรณีภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นแล้ว เพื่อให้ประชาชน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดฉบับนี้ ทราบว่าเงื่อนไขในการใช้อำนาจตามพระราชกำหนดฉบับนี้ได้เกิดขึ้นแล้ว อันนำมาซึ่งอำนาจและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย รวมทั้งการประกาศการสิ้นสุดของภาวะดังกล่าวด้วย

- ในจะออกคำสั่งใดตามมาตรา ๓ ควรพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบ โดยคำนึงถึงคุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ และการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชนเป็นสำคัญ และจัดทำมาตรการทดแทนมารองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการออกคำสั่ง

- มาตรการป้องกันและแก้ไขการขาดแคลนน้ำมันที่ผู้มีอำนาจสามารถออกได้ตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ในเรื่องของการกำหนดวันเวลาและเงื่อนไขการดำเนินกิจการ และการกำหนดวันเวลาเวลาเปิด - ปิดกิจการนั้น มิควรนำมาใช้หรือหากใช้ควรใช้อย่างจำกัดแก่กิจการสาธารณูปโภค เช่น กิจการผลิตไฟฟ้า หรือประปา เป็นต้น เนื่องจากกิจการประเภทนี้จำเป็นต้องดำเนินการผลิตตลอดเวลาเพื่อรองรับการให้บริการแก่ประชาชน หากกิจการหยุดชะงักย่อมส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง และการออกคำสั่งตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง การดำเนินการหรือการกระทำของเจ้าพนักงานตามกฎหมายนี้ ตลอดจนการออกคำสั่งปรับทางวินัย ควรกำหนดบทบัญญัติในเรื่องของการอุทธรณ์เพิ่มเติมไว้ด้วย เพื่อให้สิทธิแก่ประชาชนในการโต้แย้งการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- มีข้อสังเกตตามมาตรา ๙ แห่งพระราชกำหนด การกำหนดโทษอาญาในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ในการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ นั้น เพื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๓๘ ความผิดฐานขัดขวางเจ้าพนักงานหรือผู้ซึ่งต้องช่วยเจ้าพนักงานตามกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นกรณีที่ระวางโทษตามพระราชกำหนด

กำหนดโทษไว้ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาดังกล่าว จึงอาจมีความจำเป็นต้องพิจารณา ทบทวนเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชกำหนดและสภาวะการณ์ในปัจจุบัน

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

ไม่มีรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายฉบับนี้

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชน จะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี เพราะพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการออกกฎ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือ ได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายแต่อย่างใด

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๑๖ จนถึงปัจจุบัน โดยให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่ง เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตราคาน้ำมันแพงหลายครั้ง ซึ่งนายกรัฐมนตรีในแต่ละช่วงที่เกิดวิกฤตทางด้านน้ำมันได้อาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดแก้ไข และป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ในการออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการ ต่าง ๆ ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถผ่านช่วงวิกฤตดังกล่าวมาได้

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้ เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ไม่มี

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

ไม่มี

๒๓. กฎหมายนี้คุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชนและ ทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ไม่ได้ ก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนแต่อย่างใด แต่ในส่วนของคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามพระราชกำหนดนี้อาจก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนได้ แต่หากเทียบกับประโยชน์ที่สังคมจะได้รับ กับภาระของประชาชนแล้วถือว่ามีความคุ้มค่าและได้สัดส่วน เนื่องจากคำสั่งนายกรัฐมนตรีจะกำหนด มาตรการเพื่อแก้ไขภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งอาจมีมาตรการบางมาตรการที่มีผลกระทบ

ต่อประชาชนภายในประเทศ เช่น กำหนดเวลาเปิดและปิดในกิจการบางประเภท กำหนดช่วงเวลาการจำหน่ายน้ำมันของสถานีบริการหรือร้านค้า เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรการที่มีผลกระทบนี้มีผลเฉพาะช่วงระยะเวลาที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเท่านั้น โดยเมื่อหมดความจำเป็นก็จะมีการยกเลิกคำสั่ง

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหรือไม่ อย่างไร

ยังไม่มีเหตุอันควรในการที่จะต้องดำเนินการยกเลิก แก้ไข หรือปรับปรุงพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖ เนื่องจากพระราชกำหนดนี้ยังมีความจำเป็นและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

ไม่มี

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ .....

(นายวัฒนพงษ์ คุโรวาท)

ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ๑. นายอณวัชร์ ชำนาญโชติ ตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ

๒. นายเอกรัตน์ ชูจันทร์ ตำแหน่งนิติกร

โทร. ๐ ๒๖๑๒ ๑๕๕๕ ต่อ ๔๖๖, ๗๐๖

อีเมล Anawat.chu@eppo.go.th และ Ekkarat.chu@eppo.go.th

